

Mozart-efekti – kuinka musiikki tukee lapsen kehitystä

Topi Linjama
FM, musiikkitieteilijä

Kuulojärjestelmä

- Kuulo on vastasyntyneen kehittynein aisti: sikiö kuulee ääniä rv:lta 16 alkaen, korva ulkoisesti valmis rv:lla 24
- Sikiö tunnistaa ja oppii ulkopuolisen maailman ääniä; tutut äänet eivät hätkäytä syntymän jälkeen
- Kohtuun kuuluvat parhaiten matalat äänet, mutta vastasyntyntä miellyttää eniten naisäänen ääniala (vrt. falsetissa lirkuttelu vauvoille)

Vauva hahmottaa musiikkia

- Vauva oppii melodioita, tempon ja sointiväriin; pitää enemmän konsonansseista kuin dissonansseista
  - Tuttu aikuinen – tuttu äänen sointiväri
  - Tuttu laulu tuo turvallisuudentunnetta, vaikka sitä laulaisi joku muu
- Jo pienellä vauvalla rytmistä herkkyyttä ja valmiuksia
  - Vauva löytää musiikin perussykkeen, vaikka musiikki olisi rytmisesti kompleksista
  - 2 kk lapsi iloitsi suuresti runosta "Popcornit"

Musiikki lapsen elämässä

- Odottava äiti kuuntelee lempimusiikkiaan ja mielihyvähormonit kulkeutuvat istukan kautta lapselle kohtuun → musiikkimaku saattaa periytyä jo näin varhaisesta ajasta saakka
- Musiikkiharrastus
  - Rauhoittaa, auttaa tunteiden säätelyssä (kortisoli vähenee, dopamiini lisääntyy)
  - Aktivoi aivoja monipuolisesti ja lisää niiden plastisuutta
  - Parantaa keskittymiskykyä ja kehittää kielellisiä kykyjä

Musiikin hyvinvointivaikutuksia

- Immuunipuolustus: musiikin kuunteleminen vähentää stressiä ja lisää vasta-aineiden tuotantoa
- Lievittää kipua, auttaa ehkäisemään aivosairauksia
- Lisää dopamiinin (mielihyvä, odotus), oksitosiinin (“rakkauden ja onnellisuuden hormoni”) ja vasopressiinin tuotantoa
  - Oksitosiinilääkitys auttaa sosiaalisiin pelkoihin
  - Vasopressiiniä käytetään diabeteksen hoitoon

Mikä Mozart-efekti?

- 1995 tehty koe, jossa lapsille soitettiin Mozartia, rentoutusnauhoitetta tai he olivat hiljaisuudessa
  - Mozartin jälkeen avaruudellisen hahmottamisen testeistä parempia tuloksia
    - tulos ei liittynyt Mozartiin, vaan musiikin vaikutuksiin yleensä
    - mielimusiikki ennen tärkeää tehtävää parantaa suoritusta

Muskari & lastenlaulut

- Laululeikeillä on mahdollista saavuttaa miltei kaikki musiikin tekemisen hyvät puolet
  - Motorinen kehitys (laulu + liike)
  - Tunnetaidot (surun, ikävän yms. käsittely)
  - Keskittyminen (esim. pukemislaulut)
  - Rauhoittuminen (esim. iltalaulut)
  - Kognitiiviset kyvyt (esim. pitkät muistamista vaativat laulut)
  - Läheisyys (esim. sylittelylaulut)